

IS-LM-PC Oppgave

---

a.) Vi definerer natural arbeidsledighet som likevekten mellom prissetting og lønnssetting forholdene, som kan skrives:

$$\text{Prissetting: } P = (1 + m)W$$

$$\text{Lønnsetting: } W = P^e F(u, z)$$

- Forklar kort intuisjonen bak disse forholdene.
- Hva er nøkkel-forutsetningen til å finne likevekten mellom disse forholdene?

Vi antar at vi er i en olje-importerende land som i utgangspunktet opplever stabil inflasjon og et realrente som er på sit naturlig nivå. Vi vil analysere effekten av en økning i oljeprisen på kortsikt og mediumsikt.

b.) Hvis vi antar at en økt oljepris kun har en effekt på økonomien ved at pris-påslaget øker (ingen effekt på IS-forholdet), hvordan vil dette påvirke naturlig arbeidsledighet? Forklar hvorfor.

c.) Vis effekten på inflasjon og produksjon, på kort-sikt og medium-sikt med en IS-LM-PC figur. Anta at sentralbanken ønsker stabil inflasjon og forventninger er basert på inflasjonsnivået fra den tidligere perioden.

Fasit

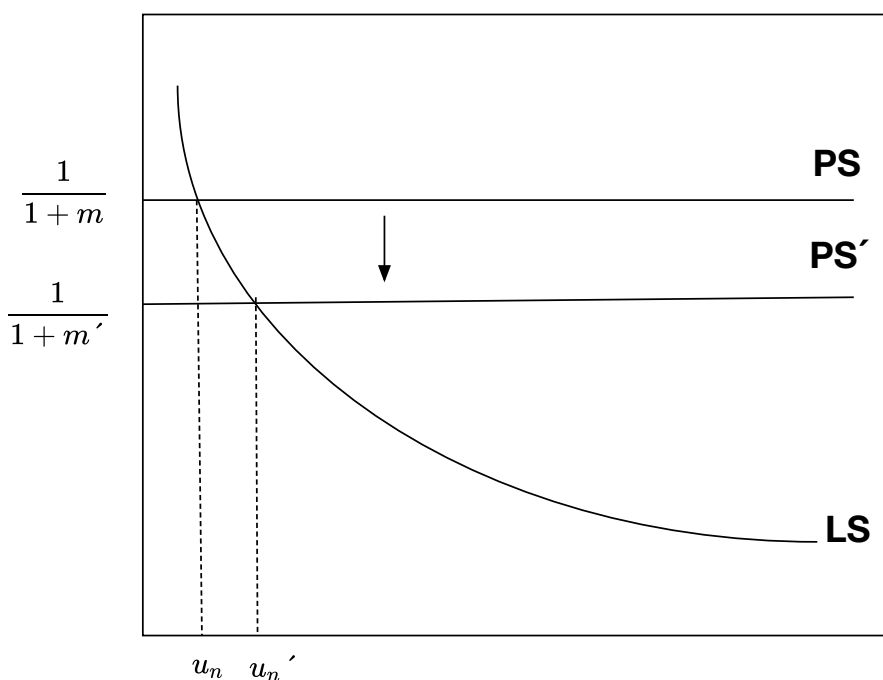
a.)

Prissetting er basert på marginalkostnaden som bedriftene har, og siden vi kun har arbeidere som produksjonsfaktor, så er marginalkostnad likt lønn, W . I tillegg, kan bedrifter sett opp prisen med en viss påslag, m , som er bestemt av markedsmakt.

Lønnsetting er basert på forventet prisnivå (arbeidere er interessert i reallønn) og er en funksjon av forhandlingsmakt (hvor mye arbeidsledighet som finnes) og reservasjonslønnen av arbeidere (strukturelle faktorer, z , som ledighetstrygd, stillingsvern, osv.)

For å finne likevekt må vi anta at $P = P^e$. Vi får dermed betingelsen for naturlig arbeidsledighet, det er når prisnivå er det samme som forventet prisnivå.

b.) Økt prispåslag vil føre til at prisnivået øker, og dermed vil real-lønninger falle. Dette fører til at naturlig arbeidsledighet vil øke.

c.) I vår IS-LM-PC modell så er det ingen endring i vår IS-LM relasjon på kort-sikt som har en likevekt, A. Endringene i prisenivået og naturlig arbeidsledighet fører til at PC-kurven flytter seg oppover. Produksjon er nå over sit naturlig nivå, og dermed, opplever økonomien økt inflasjon

Siden sentralbanken ønsker seg stabil inflasjon, vil den øke realrenten fra til produksjon er likt sit naturlig nivå og det ikke lenger er økt inflasjon. Da har man oppnådd likevekt på medium-sikt igjen.

